

**DRAMMEN
KOMMUNE**

ÅRSRAPPORT 2007

PROSJEKT

”ÆRESRELATERT VOLD I DRAMMEN”

**Et samarbeidsprosjekt mellom
Drammen kommune og Drammen politistasjon**

**DRAMMEN
KOMMUNE**

POLITIET

ÅRSRAPPORT FOR 2007	3
Prosjektets navn	3
Prosjektansvarlig (etat, avdeling)	3
Prosjektets bakgrunn.....	3
Prosjektets forankring.....	3
Prosjektorganisering.....	3
Resultatmål.....	3
Effekt mål	4
Målgruppe	4
Samarbeidspartnere.....	4
Lokale samarbeidspartnere.....	4
Nasjonale samarbeidspartnere	4
Informasjonsvirksomhet.....	4
Økonomi.....	5
Status i prosjektet pr. 31.12.07.....	5
I hvilken grad oppnådde prosjektet sine mål i 2007	5
Status delprosjekter	5
Hva prosjektet særlig har lyktes med.....	5
Hva som har vært vanskelig å gjennomføre /de største utfordringene	6
Organisering og samarbeid mellom involverte parter i prosjektet.....	6
Hvordan sikrer kommunen at erfaringer fra prosjektperioden/ prosjektet overføres til andre kommuner og regioner	6
Utarbeidet materiell.....	7
Vedlegg.....	8
Vedlegg nr. 1, Regnskap 2008	8
Vedlegg nr. 2, Status delprosjekter.....	9
Samle og videreutvikle kunnskap på området æresrelatert vold.....	9
Utvikle klare rutiner for samhandling om, og bruk av, de forskjellige lovverk som finnes på området.....	9
Kompetanseheving	9
Utarbeide interne rutinebeskrivelser for aktuelle tjenester.....	10
Initiere nye tiltak og forsøk med sikte på å utvikle ny kompetanse i samarbeid med universitets og høyskolesystem	10
Utvikle tiltakskjede; forebyggende, samhandling virksomheter i mellom, tiltak og behandling	10
Andre delprosjekter.....	10
Registrering av omfang/antall saker relatert til ære i Drammen.	10
Vedlegg nr 3, Organisasjonskart	11

ÅRSRAPPORT FOR 2007

Prosjektets navn

"Æresrelatert vold i Drammen kommune" et tverretattlig og nasjonalt pilotprosjekt. Tiltak 23 i Handlingsplan mot tvangsekteskap 2008-2011.

Kontaktperson for prosjektet (navn, adresse, tlf, e-post):

Sidsel Hager, Drammen kommune, Plan og økonomiseksjonen, Engene 1, 3008 Drammen. Tlf.: 32 04 62 69, Mob.: 913 75 553. E-post: sidsel.hager@drmk.no

Prosjektansvarlig (etat, avdeling)

Drammen kommune, Plan og økonomiseksjonen, Engene 1, 3008 Drammen
Drammen politistasjon, Pb. 1087 Bragernes, 3001 Drammen

Prosjektets bakgrunn

Drammen kommune og Drammen politistasjon har med utgangspunkt i lokale erfaringer i forbindelse med tvangsgifte, avdekket at det kreves en betydelig videreutvikling av kompetanse, rutiner, metodikk, og tiltak relatert til flerkulturelle utfordringer i hjelpeapparatet.

Prosjektets forankring

- Prosjektet er forankret i Rådmannens ledergruppe og ved Drammen politistasjon
- Det er forankret i Samordning av lokale kriminalitets og rusforebyggende tiltak (SLT) organiseringen i kommunen, der politirådet er øverste organ
- Kommuneplan for Drammen 2007-2018
- Økonomiplan for Drammen kommune 2008-2011

Prosjektorganisering

- Prosjektet har ansatt prosjektleder i 100 % stilling.
- Alle bidragsyttere og deltagere i prosjektet er i ordinære arbeidsforhold i linjen, og prosjektarbeidsoppgaver sidestilles med deres daglige jobb. Se også vedlagte organisasjonskart for prosjektet, vedlegg nr. 3.

Resultatmål

Prosjektet har hovedfokus på æresvold som bl.a. kan utløses av kollektivets behov for å gjenopprette tappt ære i familierelaterte saker. Prosjektet søker å synliggjøre at vold motivert av ære omfattes av begrepet "vold i nære relasjoner".

Prosjektet skal ha fokus på;

- Samle og videreutvikle kunnskap på området æresrelatert vold
- Utvikle klare rutiner for samhandling om, og bruk av, de forskjellige lovverk som finnes på området
- Utarbeide interne rutinebeskrivelser for aktuelle tjenester
- Initiere nye tiltak og forsøk med sikte på å utvikle ny kompetanse i samarbeid med universitets og høyskolesystem
- Utvikle tiltakskjede; forebyggende, samhandling virksomheter i mellom, tiltak og behandling

Effektmål

- Øke den allmenne kunnskapen om æresrelatert vold og dens konsekvenser
- Lavere terskelen for utsatte til å søke bistand i tjenesteapparatet
- De instanser som kommer i kontakt med konkrete tilfeller skal ha klare rutiner for hvordan møte sakene
- Reduksjon i tilfeller av æresrelatert vold

Målgruppe

Målgruppen er ansatte i virksomheter i Drammen kommune og Drammen politistasjon.

Samarbeidspartnere

Lokale samarbeidspartnere

Drammen sosialsenter
Senter for oppvekst – barnevern
Drammen politistasjon
Uteteamet i Drammen
Drammen barnehage KF
Helsestasjonene i Drammen
Fjell skole
Alternativ til vold i Drammen
Familievernkontoret i Drammen
Introduksjonssenteret for utlendinger

Nasjonale samarbeidspartnere

Nasjonalt team mot tvangsekteskap
Oslo Røde Kors
RVTS øst

Informasjonsvirksomhet

- Kommunens sentrale virksomheter og Drammen politistasjon
- Re kommune, sentral målgruppe i arbeid mot æresrelatert vold
- Imdi øst
- RVTS øst
- Politiets familievoldskoordinatorer - region øst
- Prosjektets referansegruppe

Økonomi

Utbetalt støttebeløp kr. 2 000 000,- (inkl. mva) for 2007. Dette er en samfinansiering mellom Justisdepartementet, Helse og sosialdirektoratet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet. For øvrig vises til vedlegg nr. 1. " Regnskap 2007".

Status i prosjektet pr. 31.12.07

I hvilken grad oppnådde prosjektet sine mål i 2007

Prosjektet har oppnådd sine mål for 2007. Se punkt "Status delprosjekter".

Prosjektleder ble ansatt med oppstart 1. september 2007.

I prosjektets første fase har kompetanseheving, utvikling av rutiner for både det interne arbeidet i den enkelte virksomhet, og rutiner for samarbeid og samhandling i Drammen kommune hatt hovedfokus.

Arbeidet med de ulike delprosjekter og mål er i hovedsak blitt gjennomført etter tidsplan og i henhold til økonomiske rammebetingelser.

Status delprosjekter

Ligger som vedlegg nr. 2.

Hva prosjektet særlig har lykket med

Samhandling på tvers av virksomheter og programområder har vært etterspurt. Prosjektet har lagt ned store ressurser for å utarbeide rutiner for samarbeid og samhandling i saker relatert til vold i nære relasjoner, hvilket også omfatter æresrelatert vold.

Kompetansenivået i forhold til tema ære og æresrelatert vold har vært uttalt mangelfullt i flere virksomheter og hos politiet.

En viktig suksessfaktor for det gode resultatet i disse to delaktiviteter har vært prosjektets forankring inn mot bystyret, rådmannens ledergruppe og i SLT organiseringen.

I tillegg innførte Drammen kommunen 0-tolleranse mot vold i alle etater den 14. november 2006, hvilket ytterligere har synliggjort behovet for kompetanseøkning og felles rutiner på dette fagområde.

Til sammen har dette ført til at virksomhetene har prioritert arbeidet høyt og bidratt med kompetanse i begge arbeidsgruppene. Kommunen har ansatte med spisskompetanse, og dermed har arbeidet vært mulig å gjennomføre på kort tid med høy kvalitet.

Hva som har vært vanskelig å gjennomføre /de største utfordringene

Dette er et stort prosjekt som involverer mange ansatte og personer med spisskompetanse på området. Tidsperspektivet blir anstrengende i tiden fremover.

Deler av arbeidet i Drammen er avhengig av at tiltak i den nasjonale handlingsplanen kommer i gang og kan iverksette tjenester. Dette er spesielt viktig for barnevernets arbeid i enkeltsaker. I følge nasjonale føringer og det generelle lovverket på feltet, og også de rutiner som er innført i Drammen, påpeker og krever at voldssaker prioriteres høyt. Dermed også æresrelaterte voldssaker. Dette fører bl.a. til behov for tiltak fra Buf-etat som ikke finnes, eller som ikke er gode nok i forhold til de behov enkelte av barna/ungdommene har. Dette igjen fører til store utfordringer for barnevern og også politiet i å møte disse sakene på en slik måte som lovverket krever. Skal den voldsutsatte klare å gjenoppta sitt liv, leve trygt og fungere i samfunnet på lik linje som resten av befolkningen etter et overgrep, må de få adekvat oppfølging.

Drammensprosjektet er spesielt avhengig av den nasjonale handlingsplanens tiltak i forhold til bo- og behandlingstilbud til ungdom kommer i gang så snart som mulig. Spesielt viktig er dette i saker der barnevernet vurderer plasseringer utenfor hjemmet som nødvendig tiltak.

Det er også avgjørende at tiltakene rettet mot personer over 18 år, som har behov for bo og oppfølging, kommer i gang og kan benyttes så snart som mulig i prosjektperioden for prosjektet i Drammen.

Dette igjen betyr at det statlige tjenestetilbudet har kompetanse på området, slik som Buf-etat og også konfliktråd.

Prosjektet i Drammen får jevnlig henvendelser fra Buf-etat om behov for kompetanseheving. Prosjektets hovedfokus skal være lokalt utviklingsarbeid i Drammen og vi må prioritere våre ressurser for å fullføre oppdraget.

Organisering og samarbeid mellom involverte parter i prosjektet

Prosjektarbeidet er organisert slik at delprosjekter i hovedsak løses av tverrfaglig- og tverretattlig sammensatte grupper. Det er stor vilje til samarbeid, og vår utarbeidede samarbeidsmodell (finnes i dokumentet "Veileder ved arbeid mot vold i nære relasjoner") både krever og muliggjør godt samarbeid og samhandling i saker relatert til vold i nære relasjoner, og dermed æresrelatert vold.

Hvordan sikrer kommunen at erfaringer fra prosjektperioden/ prosjektet overføres til andre kommuner og regioner

Prosjektet har innledet et samarbeid med RVTS øst. I denne forbindelse har RVTS blitt ytterligere kjent med prosjektets gjennomførte arbeid og også dets planer for videre arbeid og fokus.

RVTS øst holdes jevnlig orientert om fremdrift og utvikling i prosjektet i Drammen, slik at de kan etablere tilsvarende samarbeidsprosjekter i andre regioner. RVTS har ansvaret for gjennomføring av kompetansedelingen og organiseringen av dette arbeidet.

Utarbeidet materiell

Dokumentene "Veileder ved arbeidet mot vold i nære relasjoner", samt kortversjonen "Vold i nære relasjoner – hva gjør vi?" er ikke ferdig trykket og vil bli ettersendt i sin endelige form så snart som mulig.

Sted: Drammen

Dato: 15.02.2008

Utdanningsdirektør Tore Isaksen
Drammen kommune

Prosjektleder Sidsel Hager
Drammen kommune

Vedlegg: 1. Regnskap 2007
 2. Status delprosjekter
 3. Organisasjonskart

Vedlegg

Vedlegg nr. 1, Regnskap 2008

Drammen bykasseregnskap 2007 - Prosjekt RÅ260 Æresrelatert vold

Konto	Konto (T)	Prosj	Prosjekt (T)	Beløp
10101	Fastlønn kommunale vilkår (DKP)	RÅ260	Æresrelatert vold	199 999,98
10108	Påløpte feriepenger	RÅ260	Æresrelatert vold	24 000,00
10901	Pensjonsinnskudd DKP	RÅ260	Æresrelatert vold	33 124,31
10991	Arbeidsgiveravgift av lønn/godtgjørelse	RÅ260	Æresrelatert vold	28 265,35
10993	Arb.avg. påløpte feriepenger	RÅ260	Æresrelatert vold	3 384,00
10994	Arb.giver avgift pensjon DKP	RÅ260	Æresrelatert vold	4 670,53
11000	Kontormateriell (sumnivå)	RÅ260	Æresrelatert vold	588,00
11001	Abonnement aviser, tidsskrifter m.v, ikke mva-komp	RÅ260	Æresrelatert vold	9 916,00
11155	Mat til bevertning møter overtid mm ikke mva-komp	RÅ260	Æresrelatert vold	3 403,00
11208	Annet forbr.matr./andre tjenester, ikke mva-komp	RÅ260	Æresrelatert vold	141 000,00
11501	Kompetanse og etterutdanningstiltak	RÅ260	Æresrelatert vold	9 300,00
11508	Andre utg. ved opplæring / kurs, mva-komp høy sats	RÅ260	Æresrelatert vold	9 387,50
11509	Andre utg. ved opplæring og kurs, ikke mva-komp	RÅ260	Æresrelatert vold	9 500,00
11701	P-avgift	RÅ260	Æresrelatert vold	380,00
11708	Reiseutgifter tog, buss, fly etc mva-komp lav sats	RÅ260	Æresrelatert vold	27 965,89
13009	Kjøp fra staten	RÅ260	Æresrelatert vold	88 400,00
13804	Kjøp fra Drammen barnehage KF	RÅ260	Æresrelatert vold	16 600,00
14290	Betalt mva (mvarefusjon)	RÅ260	Æresrelatert vold	1 424,67
17290	Kompensert mva driftsregnskapet	RÅ260	Æresrelatert vold	-1 424,67
18109	Andre statlige overføringer uten krav til motytels	RÅ260	Æresrelatert vold	-2 000
				000,00
				-1 390
				115,44
	Netto mindreforbruk RÅ260 *)			

*) Mindreforbruket i regnskap 2007 er avsatt til bundet fond - og tilføres prosjektet i 2008
Drammen, 15.02.2008

Roar Paulsen
økonomisjef

Vedlegg nr. 2, Status delprosjekter

Samle og videreutvikle kunnskap på området æresrelatert vold

Fem personer fra Drammen kommune (sosialtjenesten, barnevernet, skole) og Drammen politistasjon deltok våren 07 på et kompetansehevingsprogram i regi av Länsstyrelsen i Västra Götalands län og deres prosjekt "Innsatser mot hedersrelaterat våld".

Denne gruppen har utarbeidet en opplæringsmodul hvor temaene er; ære, ærens betydning for familien, familiemønstre i patriarkalske samfunn, barneoppdragelse og æresrelatert vold.

Arbeidet er kvalitetssikret av RVTS øst og Introduksjonssenteret for utlendinger i Drammen.

Utvikle klare rutiner for samhandling om, og bruk av, de forskjellige lovverk som finnes på området

Samarbeid og samhandlingsrutiner i kommunen har blitt jobbet frem av en tverrfaglig og tverretattlig sammensatt arbeidsgruppe. Arbeidet har blitt ledet av SLT koordinator i Drammen kommune, og prosjektleder i prosjektet "Æresrelatert vold". Deler av arbeidet ble startet i prosjektet "Tryggere hverdag" i bydelen Fjell i Drammen i 2004/2005.

Målet er å få til et godt tverrfaglig samarbeid i voldssaker og skape gode rutiner for hvordan vi kan håndtere disse sakene på en mest mulig enhetlig måte.

Målgruppen er ansatte i Drammen kommune og på Drammen politistasjon som i sitt virke møter barn og foreldre, slik at disse i enda større grad kan bidra til en trygg og god oppvekst for byens barn og unge.

Arbeidsgruppen har laget "Veileder for arbeid mot vold i nære relasjoner". Denne inneholder de formelle bestemmelser i form av lovverk, en oversikt over symptomer hos barn utsatt for- eller vitne til vold, et veiledningsverktøy i forhold til samtaler med barn og foreldre/foresatte i denne type saker, samt kommunens felles rutiner for samhandling i voldssaker.

Det er i tillegg til dette hoveddokumentet utarbeidet en forkortet utgave; "Vold i nære relasjoner – hva gjør vi", hvor hovedpunkter og arbeidsverktøyene er lett tilgjengelig.

Veilederen og det påløpende arbeid er kvalitetssikret hos;

- alle aktuelle virksomheter i kommunen
- Fylkesmannen i Buskerud
- Politiet i Drammen
- Kripos
- Bystyrekomiteen for oppvekst og utdanning

Kompetanseheving

- Kommunene ansattes deltagelse i kompetanseheving på området er innarbeidet i "Strategisk satsningsområder – sentrale opplæringstilbud".
- Kompetanseheving i politietater er en del av den totale kompetanseheving som er prioritert i etaten i 2008.

I løpet av 2008 skal aktuelle virksomheter og enheter i Drammen kommune, samt Drammen Politistasjon gjennomføre skoleringsprogrammet "Vold i nære relasjoner". Alle temaene i "Veileder for arbeid mot vold i nære relasjoner" og tema ære og æresvold skal gjennomgås.

Utarbeide interne rutinebeskrivelser for aktuelle tjenester

Noen av virksomhetene i kommunen har tilpasset sine interne rutiner slik at de er i overensstemmelse med kommunens nye samhandlings- og samarbeidsrutiner. De som gjenstår skal ha dette arbeidet ferdig innen skoleringsperioden overfor alle aktuelle virksomheter starter våren 08.

Initiere nye tiltak og forsøk med sikte på å utvikle ny kompetanse i samarbeid med universitets og høyskolesystem

Introduksjonssenteret for utlendinger i Drammen, sammen med Høyskolen i Buskerud (HiBu), utarbeidet i 2007 et utdanningstilbud rettet mot tospråklige lærere (15 studiepoeng), "Norsk væremåte og kultur". Det er igangsatt ett arbeid der Introduksjonssenteret og HiBu ser på mulighetene for å utvide utdanningstilbudet med en ny modul høsten 2008. Tema vil bl.a. være vold i nære relasjoner, ære og æresrelatert vold.

Utvikle tiltakskjede; forebyggende, samhandling virksomheter i mellom, tiltak og behandling

Dette arbeidet vil få fokus senere i prosjektet.

Andre delprosjekter

Registrering av omfang/antall saker relatert til ære i Drammen.

Det er etablert en arbeidsgruppe som skal utarbeide lokale rutiner for registrering av saker relatert til æresvold. Registreringen skal gjøres i virksomhetene; Senter for oppvekst (barnevern), Sosialsenteret og Drammen politistasjon. Det har vært avholdt ett møte med Nasjonalt kompetanseteam mot tvangsekteskap. Arbeidet er viktig for avdekking av omfang. Det er imidlertid behov for mange avklaringer før registreringen kan starte.

Fremdrift: Arbeidet fortsetter i 2008. Det er et ønske at registreringen skal kunne starte så tidlig som mulig i prosjektperioden.

Vedlegg nr 3, Organisasjonskart

